

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
 Проректор з освітньої діяльності

 Оксана КОЛЯДА
 «28» серпня 2025 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Повна назва дисципліни (державною мовою)	СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК НА РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
Рівень освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс і семестр вивчення	2 курс 3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год
	Практичні / семінарські / лабораторні заняття – 12 год
	Самостійна робота – 66 год
Вид індивідуального завдання	реферат або мультимедійна презентація
Форма підсумкового контролю	залік
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=24588
Кафедра/циклова комісія	міжнародних відносин та політичного консалтингу
Викладач	Некряч Анастасія Іванівна
Контактна інформація викладача для консультацій	Електронна пошта: anastasian1947@gmail.com
Анотація навчальної дисципліни:	
Мета навчальної дисципліни:	осмислення та усвідомлення здобувачами третього рівня вищої освіти теоретичної компоненти програми курсу і на цій основі вироблення вмінь щодо розв'язання множинних завдань практичного змісту у процесі реалізації публічного управління та адміністрування на місцевому та регіональному рівні в умовах децентралізації
Мета орієнтована на формування компетентностей	ІК. Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційній діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування. ЗК 4. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації. СК 4. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та на рівні організації.

	<p>СК 5. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.</p>
Очікувані результати навчання	<p>ПРН 1. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН 6. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН 11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.</p>

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні засади стратегічного розвитку на регіональному та місцевому рівнях в умовах децентралізації

Тема 1. Реформа децентралізації

Децентралізація владних повноважень: сутність та поняття. Види та форми децентралізації. Законодавчі та нормативно-правові засади здійснення державної політики у сфері місцевого самоврядування. Децентралізоване управління в зарубіжних країнах. Переваги та наслідки децентралізації владних повноважень.

Тема 2. Теоретичні засади стратегічного розвитку та управління

Основні поняття теми: стратегія, розвиток, стратегічний розвиток, стратегічне управління, модель, стратегічні моделі. Стратегічний розвиток: характеристики особливостей. Напрями, шляхи, способи досягнення цілей. Стратегічне управління як особливе, відмінне від поточного, управління. Стратегічне управління та його концепції. Стратегічне управління та його взаємозв'язок зі стратегічним плануванням. Принципи стратегічного сталого розвитку.

Тема 3. Стратегічне планування місцевого розвитку: основні поняття та взаємозв'язок із іншими сферами публічного управління

Поняття місцевого розвитку та необхідність його планування. Стратегічне планування в системі муніципального менеджменту. Адміністративно-територіальна одиниця України об'єднана територіальна громада. Принципи стратегічного планування місцевого розвитку. Процес стратегічного управління та його чотири взаємопов'язані функції: планування, організація, мотивація, контроль. Місцевий економічний розвиток та його особливості. Європейська практика та світовий досвід визначення основних чинників місцевого економічного розвитку.

Тема 4. Європейська хартія місцевого самоврядування – ключовий орієнтир на шляху децентралізації та реформування місцевого самоврядування

Динаміка конституційно-правового забезпечення місцевого самоврядування в Україні. Специфіка вітчизняних та європейських підходів щодо здійснення місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування як концепт локальної демократії на європейському правовому просторі. Проблеми імплементації Європейської хартії місцевого самоврядування в Україні. Співвідношення Концепції вітчизняного законодавчого забезпечення місцевого самоврядування.

Тема 5. Особливості світового досвіду децентралізації і розвитку місцевого самоврядування

Сталий розвиток та ефективне муніципальне врядування. Розвиток територіальної згуртованості. Децентралізація та багаторівневе управління. Тенденції децентралізації управління в Україні та зарубіжних країнах: порівняльний аналіз. Децентралізація та реінтеграція: баланс між місцевим та регіональним самоврядуванням.

Тема 6. Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад

Реформування місцевого самоврядування та системи територіальної організації влади в Україні в умовах реалізації реформи «децентралізації». Мета, напрями та механізми формування ефективного місцевого самоврядування в Україні. Розподіл повноважень між центральними, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також у системі місцевого самоврядування. Характеристика основних повноважень органів місцевого самоврядування базового, районного та обласного рівнів. Удосконалення міжбюджетних відносин у контексті реалізації принципів «фінансової децентралізації» в Україні.

Рекомендовані джерела:

Основні

Підручники та навчально-методичні посібники:

1. Децентралізація публічної влади : навчальний посібник Укладачі: Людмила Горохова, Микола Козловець, Марія Огороднійчук. Житомир : Видавництво ЖДУ імені Івана Франка, 2024. 236 с.

2. Трещов М.М., Мунько А.Ю. Сучасні інструменти розвитку громад : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 328 с.

3. Біла-Тіунова Л., Білоус-Осінь Т., Тодощак О. Децентралізація публічної влади : навч.-метод. посіб. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 66 с. DOI <https://doi.org/10.32837/11300.23854>.

4. Смарт-спеціалізація регіонів України: методологія та прагматика реалізації : монографія наук. ред. І. З. Сторонянська / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України». Львів, 2022. 424 с.

Допоміжна

1. Мунько А. Ю. Фінансова безпека територіальних громад: генеза та розвиток теоретичної бази. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 4. С. 47-57.

2. Мунько А.Ю. Політика фінансової безпеки територіальних громад: розробка, реалізація, оцінювання. *Таврійський науковий вісник*. 2022. № 1. С. 66-72.

3. Мунько А.Ю. Актуалізація управління змінами та інноваціями в процесах розвитку територіальних громад. Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку територій та громад: матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (м. Дніпро, 04 березня 2022 р.). Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2022. С. 156-157.

4. Мунько А.Ю. Делегування повноважень між органами публічної влади: новітні інструменти. Публічне адміністрування та національна безпека. 2021. № 5.

5. Мунько А.Ю., Хохба О.Т. Суспільна угода як основа взаємодії органів публічної влади та громадськості в Україні: інтергація європейських цінностей. Публічне управління та митне адміністрування. Спецвипуск (присвячений євроінтеграційній тематиці), 2022. С. 87-92.

6. Новаченко Т.В. Практика стратегічного розвитку на місцевому та регіональному рівнях в умовах децентралізації : методичні рекомендації. Київ : Університет «Україна», 2024. 31 с.

7. Реформа децентралізації в Україні: здобутки та перспективи : матеріали міжнар. круглого столу до Дня місцевого самоврядування в Україні (Київ, 9 груд. 2021 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, О. М. Андрєєвої, В. С. Колтун. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2021. 259 с.

Рекомендовані курси для поглибленого вивчення дисципліни (неформальна освіта):

Система оцінювання результатів навчання:

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів. Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки

«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

**Накопичування рейтингових балів із навчальної дисципліни:
РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ
НА ЗАЛІКУ**

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	не більше 40	не більше 100
5	5	5	5	10	5	5		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання результатів навчання:

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		Екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	Зараховано	A	<i>Відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	не зараховано	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрахування.

Комунікаційна політика

Здобувачі освіти повинні мати активовану пошту. Обов'язком здобувача освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації у Viber-групі, у розділі сповіщень на платформі Moodle. Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача освіти є робота з дистанційним курсом «СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК НА РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ». Усі письмові

запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі освіти мають відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття. Відсутність на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів освіти і поліпшенню іміджу університету (інституту/коледжу). При дистанційній чи змішаній формах організації освітнього процесу відвідуваність занять стає тотожною відвідуваності та активності здобувача освіти (виконанню завдань).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден із оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Бонуси

обувачі освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання / до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту ОПН «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ», а саме: відповідність дисципліни, кількість кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання) спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування, яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу, протокол від «26» серпня 2025 р. №1.

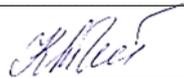
ПОГОДЖЕНО:

Директор ІПСВ

Тетяна ФЕДОРЕНКО

Завідувач кафедри МВПК

Тетяна КАДЛУБОВИЧ